

Državni svetnik
Dušan Strnad

Ivančna Gorica, 30. 6. 2016

Gospod
Mitja Bervar, mag. manag.
Predsednik
Državnega sveta

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	01-07-2016	
Šifra:		
Povezava:		
EPA:		EU:
Sign. zn.:		
Kratika:		

Zadeva: Vprašanja Vladi Republike Slovenije, Ministrstvu za finance, Ministrstvu za javno upravo in Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport glede financiranja občin z izrazitim trendom povečevanja števila prebivalcev

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta RS (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) predlagam, da se na Vlado Republike Slovenije, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za javno upravo in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport naslovijo naslednja

v p r a š a n j i:

- 1. Ali se bo spremenil sistem financiranja občin v smislu dodatnega financiranja občin z izrazitim trendom povečevanja števila prebivalcev?**
- 2. Ali in kdaj se bodo zagotovila sredstva za sofinanciranje gradnje objektov za predšolsko vzgojo in osnovnošolsko izobraževanje v občinah z izrazitim trendom povečevanja števila prebivalcev?**

Obrazložitev:

V Republiki Sloveniji je približno 40 občin, ki se srečujejo z izrazitim trendom povečevanja števila prebivalcev. Samo v zadnjih štirih letih se je število prebivalcev v teh občinah povečalo za več kot 2 %, v nekaterih za več kot 4 %, največ pa v Občini Škofljica, in sicer kar za 11,84 % (vir: Statistični urad Republike Slovenije). V preostalih občinah število prebivalcev, kljub vsem ukrepom države in trudu občin, stagnira oz. se izrazito znižuje. Ljudje odhajajo za boljšim kruhom in življenjem v centre oz. občine, ki so bližje centrom države ali posameznih regij. Očitno vsi ukrepi za zagotavljanje enakomernega razvoja države ne dajejo zelenih rezultatov.

Število prebivalcev v občinah z izrazitim trendom povečevanja števila prebivalcev se povečuje predvsem zaradi dveh razlogov: povečanega števila rojstev in preseljevanja. Ker se preseljujejo predvsem mlade družine, to pomeni velik pritisk na mesta v vrtcih in osnovnih šolah. Za gradnjo tovrstne infrastrukture in za sofinanciranje programov v vrtcih in delno tudi v osnovnih šolah so v skladu z zakonodajo pristojne občine.

Sredstva, ki jih občine na račun povečanega števila prebivalcev prejemajo iz naslova povprečnine, ne zadostujejo za kritje vseh stroškov, ki jih imajo z njimi. Letni znesek povprečnine 522 € zadostuje povprečno komaj za dva meseca kritja razlike med ceno vrtca in prispevkom staršev, pri čemer se večji stroški osnovnih šol, društev ipd. sploh ne štejejo.

Trenutni sistem financiranja občin je neustrezen, saj te problematike ne upošteva. Najbolj zgovorno o neustreznosti trenutnega sistema financiranja teh občin priča podatek, da občine, ki se srečujejo z izrazitim trendom rasti števila prebivalcev, v predšolsko vzgojo vlagajo od 25–30 % sredstev, prejetih iz naslova povprečnine (največ Domžale 32 %). Občine s stagnacijo oziroma zmanjševanjem števila prebivalcev pa pod 20 % (najmanj Lendava 16 %) - vir: občinski proračuni, objavljeni na spletnih straneh.

Zaradi omejenih kapacitet se vrtci v občinah z izrazitim trendom povečevanja števila prebivalcev srečujejo tudi s problemom odklanjanja precejšnjega števila predvsem najmlajših otrok, ki jih želijo starši vpisati v vrtec. To povzroča slabo voljo in velike težave tako občinam in vrtcem kot mladim staršem. S koncesijami zasebnim vrtcem je ta problem mogoče rešiti samo deloma in za krajše obdobje.

Pojavljajo se vedno nove potrebe po gradnji objektov za vrtce in tudi za osnovne šole, pri tem pa se občine soočajo s težavami njihovega financiranja, saj lastnih sredstev za te namene nimajo, država oziroma Ministrstvo izobraževanje, znanost in šport pa gradnje tovrstnih objektov več ne sofinancira. Tako naj bi bilo še nekaj naslednjih let. Situacija postaja nevzdržna, saj občine tega bremena same preprosto ne bodo več sposobne nositi.

Vlada Republike Slovenije bi morala navedene argumente upoštevati tako v Strategiji razvoja lokalne samouprave kot tudi pri spremembi financiranja občin in jim zagotoviti sredstva za nemoteno delovanje predšolske vzgoje in osnovnošolskega izobraževanja.

Državni svetnik
Dušan Strnad, l.r.